

VJEROJATNOST I STATISTIKA - Dekanski rok
15.9.2020.

Ime i prezime: _____

JMBAG: _____

Tijekom ove provjere znanja neću od drugoga primiti niti drugome pružiti pomoć te se neću koristiti nedopuštenim sredstvima. Ove su radnje povreda Kodeksa ponašanja te mogu uzrokovati trajno isključenje s Fakulteta.

Zdravstveno stanje dozvoljava mi pisanje ovog ispita.

Vlastoručni potpis studenta: _____

---

1. **(10 bodova)** Imamo 10 crvenih i 10 plavih karata (karte iste boje međusobno ne razlikujemo). Prvo promiješamo karte i nakon toga na svaku napišemo njen redni broj u špilju: na prvu kartu broj 1, na drugu broj 2 itd. Izračunajte vjerojatnost da:
  - (a) sve crvene karte imaju na sebi napisane brojeve manje od 15,
  - (b) točno 8 crvenih karata ima na sebi napisane brojeve manje od 15,
  - (c) najviše 8 crvenih karata ima na sebi napisane brojeve manje od 15.
2. **(10 bodova)** Neka je $\Omega \neq \emptyset$ skup, $\mathcal{F}$ algebra podskupova od Ω , $\mathbb{P}$ vjerojatnost na $\mathcal{F}$ i $B \in \mathcal{F}$ događaj takav da $\mathbb{P}(B) > 0$.
  - (a) Definirajte uvjetnu vjerojatnost $\mathbb{P}_B$ uz uvjet B .
  - (b) Dokažite da je tako definirana funkcija $\mathbb{P}_B$ vjerojatnost na $\mathcal{F}$ (provjerite normiranost, monotonost i aditivnost).
3. **(10 bodova)**
  - (a) Neka je X diskretna slučajna varijabla. Definirajte $\mathbb{E}(X)$.
  - (b) Neka je X diskretna slučajna varijabla i $\alpha \in \mathbb{R}$. Dokažite da je $\mathbb{E}(\alpha X) = \alpha \mathbb{E}(X)$.
  - (c) U bubnju se nalazi 8 kuglica od kojih je svaka označena jednim brojem od 1 do 8 (svaka je kuglica označena različitim brojem). Na sreću izvlačimo dvije kuglice. Neka je X veći izvučeni broj. Odredite zakon razdiobe slučajne varijable X i izračunajte $\mathbb{E}(X)$.

OKRENITE STRANICU!

4. (10 bodova)

- (a) Definirajte funkciju razdiobe slučajne varijable X .
- (b) Neka je F funkcija razdiobe slučajne varijable X . Postoje li $\lim_{x \rightarrow -\infty} F(x)$ i $\lim_{x \rightarrow +\infty} F(x)$? Ako da, izračunajte ih.
- (c) Odredite vrijednost realnih parametara C, D takvih da funkcija F dana s

$$F(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0, \\ Cx^2, & x \in \langle 0, 2 \rangle, \\ D, & x \geq 2, \end{cases}$$

bude funkcija razdiobe neke neprekinute slučajne varijable X . Za te parametre C, D izračunajte $\mathbb{E}(X)$.

- 5. (10 bodova)** Neka su $X_1, X_2, \dots, X_n$ nezavisne eksponencijalne slučajne varijable s disperzijom 100 i neka je

$$\overline{X}_n = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{n}, \quad n \in \mathbb{N}.$$

Odredite najmanji $n \in \mathbb{N}$ za koji vrijedi

$$\mathbb{P}(9 \leq \overline{X}_n \leq 11) \geq 0.95.$$

- 6. (10 bodova)** Slučajna varijabla X ima normalnu razdiobu s očekivanjem μ i disperzijom σ^2 . Mjerenja te slučajne varijable su zabilježena u donjoj tablici. Za dani uzorak odredite procjenu parametara μ i σ^2 koristeći kriterij najveće izglednosti.

i	x_i
1	5.1
2	3.3
3	5.9
4	2.7
5	3.9